

NSAID oogdruppels bij hoornvliesletsels

Klinische vraag: Zijn oogdruppels met niet-steroïdale anti-inflammatoire geneesmiddelen (NSAID's) veilig en effectief om pijn te bestrijden bij hoornvliesletsels? Er is weinig bewijs voor de effectiviteit van NSAID oogdruppels als pijnbestrijding bij hoornvliesletsels.

✦ Bert Avau^{1,2}, Trudy Bekkering¹, Patrik Vankrunkelsven¹

Context

Letsels aan het hoornvlies komen frequent voor, door bijvoorbeeld vuil of zand dat achter het ooglid terecht komt en het oog bekrast. Dit is erg pijnlijk, en een mogelijke behandeling om de pijn te verlichten is het lokaal aanbrengen van NSAID's via oogdruppels. Oogdruppels betekenen evenwel een meerkost voor de patiënt ten opzichte van orale pijnstillers.

Dit literatuuroverzicht vergeleek het gebruik van NSAID oogdruppels met alternatieve methoden om de pijn te verlichten, bijvoorbeeld orale NSAID's of antibiotica-oogdruppels, of een placebo-behandeling. De primaire uitkomst werd door de auteurs van deze review gedefinieerd als het aantal patiënten met een reductie in patiënt-gerapporteerde pijn van 30 % en meer of 50 % en meer na 24 uur. Verder keek deze review naar het gebruik van 'redmedicatie', orale NSAID's, na 24, 48 of 72 uur, genezing van het letsel na 24 of 48 uur, complicaties van het letsel, ongewenste effecten van de behandeling en effecten van het gelijktijdig gebruik van antibiotica-druppels met een bevochtigende werking.

Samenvatting resultaten

In het totaal werden 9 studies met 637 deelnemers gevonden. Hiervan werden 3 gesponsord door de farma-industrie, terwijl sponsoring voor de overige 6 studies niet duidelijk was. Geen van deze studies onderzocht de primaire uitkomst van deze review. Vier studies met in totaal 481 deelnemers vergeleken het gebruik van orale NSAID's na 24 uur in de twee groepen. Hieruit bleek dat patiënten behandeld met NSAID oogdruppels minder orale NSAID's lijkten te gebruiken dan een controlegroep die een standaardbehandeling kreeg (standaardbehandeling: 400 per 1000 vs NSAID oogdruppels: 184 per 1000, 95%BI*: 136 tot 244). Slechts 1 studie met 28 deelnemers onderzocht het effect van NSAID oogdruppels op genezing van het letsel. Er leek geen verschil in genezing te zijn tussen interventie en controlegroep, zowel na 24 uur (standaardbehandeling: 900 per 1000 vs NSAID oogdruppels: 900 per 1000, 95%BI: 729 tot 1000) als na 48 uur (iedereen genezen in de twee groepen)). Het effect van NSAID oogdruppels op complicaties van het letsel werd door 6 studies (609 deelnemers) onderzocht en bleek het voorkomen hiervan niet te beïnvloeden (standaardbehandeling: 10 per 1000 vs NSAID oogdruppels: 4 per 1000, 95%BI: 1 tot 29). Twee studies met in totaal 163 deelnemers konden geen verschil aantonen in het voorkomen van ongewenste effecten (standaardbehandeling: 10 per 1000 vs NSAID oogdruppels: 30 per 1000, 95%BI: 3 tot 276). Er werden geen studies gevonden die het gelijktijdig gebruik van antibiotica-druppels onderzochten.

Opmerking

Ons vertrouwen in het geleverde bewijs in deze studie is laag tot zeer laag. Redenen hiervoor zijn een risico op vertekening als gevolg van beperkingen in de opzet en uitvoering van de studies en niet-precieze resultaten.

Conclusie

Er is op dit moment geen sterk bewijs dat NSAID oogdruppels de pijn bij hoornvliesletsels verminderden. De primaire uitkomst van dit overzicht werd in geen enkele van de geïdentificeerde studies gerapporteerd. NSAID oogdruppels lijken het gebruik van redmedicatie (orale NSAID's) wel te verminderen, wat kan gezien worden als een meer indirecte uitkomst.

Implicaties voor de praktijk

Gezien de hogere kostprijs van oftalmologische NSAID preparaten lijkt het gerechtvaardigd om eerder een oraal NSAID (of zelfs paracetamol, maar dit werd niet onderzocht) aan te bevelen om pijn te bestrijden bij patiënten met een hoornvliesletsel. ✦

1. Belgisch Centrum voor Evidence-Based Medicine (Cebam)
2. Centrum voor Evidence-Based Practice van Rode Kruis Vlaanderen (CEBaP)

Referentie : akai A, Lawrenson JG, Lawrenson AL, Wang Y, Brown MD, Quirke M, Ghandour O, McCormick R, Walsh CD, Amayem A, Lang E, Harrison N. Topical non-steroidal anti-inflammatory drugs for analgesia in traumatic corneal abrasions. Cochrane Database Syst Rev. 2017 May 18;5:CD009781.

* Betrouwbaarheidsinterval
Raadpleeg de volledige tekst van deze Cochrane review via de Cebam Digital Library for Health
(www.cebam.be/nl/cdlh or www.cebam.be/fr/cdlh)

